

Datum: 17. september 2026

Spoštovani gospod
Franci Matoz, minister za notranje zadeve in javno upravo
Litostrojska cesta 54
1501 Ljubljana
franci.matoz@gov.si

ZADEVA: KOLEKTIVNA POGODBA ZA DEJAVNOST IZVRŠEVANJA KAZENSKIH SANKCIJ IN VELIK KADROVSKI PRIMANKLJAJ PRAVOSODNIH POLICISTOV

Spoštovani,

že 17. oktobra 2023 je SDOS - Konferenca Uprave RS za izvrševanje kazenskih sankcij Vladi RS, Ministrstvu za pravosodje in vodstvu Uprave RS za izvrševanje kazenskih sankcij (URSIKS) ter zainteresirani javnosti zelo jasno sporočila o prenatrpanosti slovenskih zaporov in vse hujšem pomanjkanju pravosodnih policistov, kar je po eni strani posledica kroničnega pomanjkanja pravosodnih policistov, nekonkurenčnih plač, povsem neenakomerno razporejenega delovnega časa in obilice obveznega nadurnega dela, zato je preveč pravosodnih policistov svoje poklicne izzive rajši poiskalo v gospodarstvu, kjer lahko dobijo tudi za 500 do 700 € višjo neto plačo kot pa v zaporu, kar pomeni, da je potrebno status pravosodnih policistov in vseh drugih pooblaščenih uradnih oseb s področja izvrševanja kazenskih sankcij urediti **s posebno kolektivno pogodbo za zaposlene na področju izvrševanja kazenskih sankcij** in opraviti njihovo **izločitev iz aktualnega sistema plač v javnem sektorju**, tako kot ste to napovedali za policiste. Na pogajanjih med reprezentativnimi sindikati javnega sektorja in pogajalsko skupino Vlade RS praviloma ugotavljamo, da so pravosodni policisti, državni inšpektorji in tudi druge pooblaščenice uradne osebe represivnega dela državnega aparata neka drugorazredna tema, zato sektor država praviloma dobi tisto kar ostane, saj si največji kos plačne pogače odrežejo šolstvo, zdravstvo in socialno skrbstvo.

I.

Po vseh teh letih lahko le ponovno ugotovimo, da prav nobena slovenska politična oblast ni imela nekega jasnega in primerno kritičnega odnosa do razmetavanja javnega denarja, pregona korupcije in zlorab javnih pooblastil, zato najverjetneje tudi še nima tistega še kako nujno potrebnega pravega odnosa do zaporskih uslužbencev in tudi do zapornikov, saj so oboji v stalnih stiskah zaradi prenatrpanosti zaporov. Pravosodni policisti enostavno nimajo prepotrebnega časa za normalen počitek in za normalno socialno življenje ter seveda tudi ne za permanentno strokovno izobraževanje in usposabljanje v borilnih veščinah, saj je vse naštetu ključnega pomena za varno, strokovno, zdravo in normalno delovanje slovenskega zaporskega sistema

V zaporih primanjkuje od **180 do 200 novih pravosodnih policistov in tudi drugih strokovnih delavcev**, katerih delo se že več kot dve desetletji krpa z obveznim nadurnim delom, v primeru pravosodnih policistov pa tudi z načrtnim zmanjševanjem posadk pravosodnih policistov pri rednem varovanju v zavodih ter pri spremstvih ter varovanjih zapornikov izven zavodov. Zaradi zmanjševanje obsega in stroškov nadurnega dela je ta vse večji problem Generalni urad URSIKS deloma »rešil« **z zmanjševanjem števila pravosodnih policistov pri varovanjih zaporov in zapornikov**, zato se bojimo, da bo ta »varčevalni model« deloval vse do tedaj, ko bo ta **varnostni ekshibicionizem nekdo plačal s svojim življenjem**. V zadnjih letih beležimo več poškodovanih pravosodnih policistov in tudi trikrat v hrbet zabodenega pravosodnega policista, ki mu delodajalec (URSIKS) ni niti priznal poškodbe pri delu, temveč je za to okrivil kar poškodovanega pravosodnega policista, češ da je napadalcu pokazal hrbet, ko je zapuščal njegov bivalni prostor.

Zaradi obilice nadur, ki jih pravosodni policisti v letu **2025** opravili **78.980** v povsem neenakomerno razporejenem delovnem času, ti dobesečno izgorevajo, saj se odrekajo normalnemu socialnemu in družinskemu življenju, poleg tega pa se nikoli ustrezno ne spočijejo, zato na delo pogosto prihajajo fizično in psihično nepripravljeni za varno delo, ki pa terja spočitega in borilno sposobnega ter strokovno usposobljenega pravosodnega policista, ki se je sposoben soočati z nevarnostmi, ki jih prinaša zelo dinamična, psihosocialno zahtevna in tudi zelo nevarna zaporska populacija, še posebej v zadnjih letih preobljudenosti s tujci, ki prihajajo tradicionalnih okolij Azije, Indije, Bližnjega vzhoda in Afrike, saj slednji v večini **ne znajo nobenega od svetovnih jezikov**, zato jih je skoraj nemogoče razumeti in še manj predvideti varnostne incidente, kajti **vseh tujcev skupaj je več kot dva normalna zapora**.

Aktualna prezasedenost zavodov za prestajanje kazni zavora (ZPKZ) s tujci, predstavlja trajno varnostno tveganje, tako med zaporniki in pravosodnimi policistu kot z ostalimi uslužbenci ZPKZ. Prenapolnjenost ZPKZ se regulira skozi premestitve zapornikov (pripornikov in obsojencev) v druge zavode, a vendar imajo sedaj vsi več kot polno zasedene kapacitete, zato bi vselitev novega ZPKZ Ljubljana v Dobrunjah prostorsko stisko rešila, a se zatika pri pravosodnih policistih, ki jih še vedno ni dovolj. Varovanja zapornikov v ZPKZ se ne sme več kritično opuščati, zato direktorji ZPKZ relativno varnost zaporov zagotavljajo tako, da pravosodni policisti pripornikov in obsojencev **ne spremljajo na zaslišanja in glavne obravnave na sodišča**, kar pomeni, da je bilo zaradi pomanjkanja pravosodnih policistov v **letu 2025 neizvršenih 1517 spremstev, v letu 2025 pa je bilo seveda opravljenih 11.231 spremstev na sodišča**. Ker obdolženca na sodišče enostavno ne privedejo, pridejo pa vse stranke v postopku: sodnik, sodniki porotniki, državni tožilec, sodni izvedenci, priče in druge stranke v postopku, je treba vsem plačati potne stroške in nadomestila za odsotnost z dela.

Žal ta nedopustna ravnanja očitno nikogar ne motijo, čeprav gre za davkoplačevalski denar, kar je še posebej drago, ko se obsojenci in priporniki obrnejo na Evropsko sodišče za človekove pravice (ESČP), ki jim prisodi odškodnine, zato jim mora država dosojene odškodnine izplačati. Prav nobenega dvoma ni, da je treba plačati, če tako razsodi in določi (ESČP), a vendar v teh dolgih letih krize s tujci, ki so prenapolnili slovenske zapore, so imele vse vlade več kot dovolj časa, da bi to že več kot 5 let trajajoče krizno stanje že davno rešili. Niti eden od pravosodnih ministrov namreč uradno še ni ugotovil, **da je izvršilna oblast dolžna** izvršiti prav vse zakonite sodne odredbe, ko gre za ravnanja z zaporniki, a vendar ta že leta ne zagotavlja nemotenih privedb zapornikov na sodišča.

II.

Na temo kolektivne pogodbe za dejavnost izvrševanja kazenskih sankcij smo se predstavniki Sindikata državnih organov Slovenije (SDOS) udeležili sestanka z vodjo kabineta ministra za pravosodje mag. Katarino Hočevar, državnim sekretarjem g. Gašperjem Dovžanom, generalnim direktorjem URSIKS g. Denisom Peršetom, direktorico Uprave RS za probacijo dr. Danijelo Mrhar Prelič in vodjo Sektorja za pravne, ekonomske in splošne zadeve na GU URSIKS go. Janjo Pahor Mohorič. S predlogom za sklenitev kolektivne pogodbe se je delodajalska strinjala, a vendar z dostavkom, da se podpis kolektivne pogodbe zgodi morda do jeseni 2027, kar je definitivno prepozno, saj tako dolgi rok ni dopusten, kajti narediti je treba zdaj in takoj zelo resen korak, da bodo dejavnost izvrševanja kazenskih sankcij postala vsaj malo privlačnejša.

Že dolgo opozarjamo, da je v veljavnem Zakonu o izvrševanju kazenskih sankcij (ZIKS) določena struktura pooblaščenih uradnih oseb, od katerih pa ZIKS določa **pooblastila le pravosodnim policistom, vsem ostalim pa ne**, kar je nedopustna napaka zakonodajalca oziroma resorno pristojnih pripravljalcev sprememb ZIKS. Podoben »pravni fenomen« zasledimo v Zakonu o probaciji (ZPro), ki definira probacijske uslužbenke, ki bi pa morali biti že v samem ZPro določeni kot pooblaščene uradne osebe z zelo jasno opredeljenimi javnimi pooblastili, zato jih pravne praznine v ZPro po nepotrebnem ovirajo pri njihovem delu in posledično tudi pri urejanju njihovega delovnopravnega statusa, saj probacijski uslužbenec ni socialni delavec, temveč pooblaščen uradna oseba, ki nadzira, predlaga ukrepa in poroča o izvrševanju alternativnih kazni, ko obsojenci niso v ZPKZ.

S spoštovanjem in lepimi pozdravi,

Frančišek Verk

V vednost:

1. Ministrstvo za pravosodje – gp.mp@gov.si
2. Uprava RS za izvrševanje kazenskih sankcij – gp.ursiks@gov.si
3. G. Denis Perše – generalni direktor URSIKS – denis.perse1@gov.si
4. Dr. Danijela Mrhar-Prelič – direktorica uprave za probacijo – daniijela.mrhar-prelic@gov.si
5. Sindikat državnih organov Slovenije (SDOS) – sdos@sindikat-zsss.si
6. G. Leon Lobe – predsednik Konference sindikata URSIKS – leon.lobe@gov.s